

МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА КОРПОРАЦІЯ

**ЗВІТ ДЛЯ КЕРІВНИЦТВА ТА ПЛАН ДІЙ З УПРАВЛІННЯ У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ ЗВІТОМ САО ПРО
РОЗСЛІДУВАННЯ ЩОДО ДОТРИМАННЯ НОРМАТИВНИХ ВИМОГ**

НА ПІДПРИЄМСТВАХ

АХЗОН-01/ГАЛИЧ ТА КАЛУШ

УКРАЇНА

(ПРОЄКТ #31990)

15 вересня, 2025

Зміст

СКОРОЧЕННЯ ТА АКРОНІМИ.....	3
ВИКОНАВЧИЙ ЗВІТ	4
I. ВСТУП.....	8
II. ПРОЄКТ	8
III. СКАРГА ДО САО.....	10
IV. ВІДПОВІДЬ КЕРІВНИЦТВА	11
V. КОНСУЛЬТАЦІЇ ЗІ СКАРЖНИКАМИ ТА КОМПАНІЄЮ	22
VI. ПЛАН ДІЙ З УПРАВЛІННЯ (МАР).....	24
VII. ВИСНОВКИ	25

Додатки

Додаток А. План дій з управління

Додаток Б. Лист Axzon (Goodvalley) до IFC

СКОРОЧЕННЯ ТА АКРОНІМИ

AMR	Щорічний звіт з моніторингу
CAO	Апарат Радника з виконання статутних зобов'язань/Омбудсмена
E&S	Екологічні і соціальні питання
ОВД	Оцінка впливу на довкілля
ESAP	План дій з екологічних і соціальних питань
ESG	Екологічні, соціальні та управлінські аспекти
ESIA	Оцінка екологічного і соціального впливу
ESMS	Система екологічного і соціального управління
ESRP	Процедури екологічного та соціального огляду
ESRS	Підсумок екологічного та соціального огляду
EUR	Євро
Global G.A.P.	добровільний міжнародний стандарт безпеки необроблених харчових продуктів
GIIP	Належна міжнародна галузева практика
GPS	Глобальна система позиціонування
HACCP	система аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках
IFC	Міжнародна фінансова корпорація
ISO	Міжнародна організація зі стандартизації
MAP	План дій з управління
НУО	Неурядова організація
ОП та ТБ	Охорона праці та техніка безпеки
СД	Стандарти діяльності
ПІ	Посадові інструкції

ВИКОНАВЧИЙ ЗВІТ

i. Цей Звіт для керівництва підготовлено у відповідь на розслідування Апарату Радника з виконання статутних зобов'язань (CAO)/Омбудсмена щодо поданої у лютому 2014 року скарги, яка стосувалася компанії Axzon та її свинарських господарств, розташованих у Галицькому та Калуському районах України. У 2013 році Міжнародна фінансова корпорація (IFC) здійснила інвестицію в Axzon, до складу якої увійшли довгостроковий кредит у розмірі 36 мільйонів євро та внесок у акціонерний капітал на суму 16 мільйонів євро, з метою розширення виробничих потужностей компанії шляхом побудови додаткових свинокомплексів. Axzon достроково погасила кредит та припинила кредитні зобов'язання перед IFC у червні 2017 року після отримання альтернативного боргового фінансування, а участь IFC в акціонерному капіталі була повністю припинена через продаж її акцій чинним акціонерам у жовтні 2021 року. Отже, IFC більше не має фінансових вкладень у Axzon.

ii. Метою вказаного проекту IFC в Україні було збільшення виробничих потужностей компанії Axzon шляхом створення нових свиноферм за рахунок повернення в ужиток невикористовуваних або засолених сільськогосподарських угідь. Крім того, ініціатива мала на меті посилити продовольчу безпеку та сприяти розвитку відновлюваної енергетики шляхом збільшення виробництва біогазу. Серед основних цілей розвитку були: підвищення продуктивності сільськогосподарського виробництва, покращення врожайності за рахунок сталих практик, підтримка місцевої економіки через створення робочих місць та зміцнення ланцюга постачання м'ясної продукції.

iii. Проект Axzon був віднесений до екологічної та соціальної категорії В, виходячи з того, що екологічні і соціальні проблеми, виявлені відповідно до Стандартів діяльності IFC (СД) 1–4, мали обмежений характер, були властивими окремим майданчикам і виглядали такими, що піддаються пом'якшенню. При цьому, не було виявлено впливу, передбаченого стандартами діяльності СД 5–8. Підсумки екологічного та соціального огляду (ESRS) і План дій з екологічних та соціальних питань (ESAP) були оприлюднені у 2013 році. Нагляд IFC за екологічними та соціальними аспектами тривав у період з 2013 по 2021 роки.

iv. У лютому 2014 року мешканці кількох сіл поблизу свиноферм компанії Axzon в Україні (скаргники), за підтримки Національного екологічного центру України — неурядової організації (НУО), подали скаргу. Вони скаржились на неприємний запах, забруднення ґрунтів і води гною, неналежне використання земель, ухиляння від виплати компенсацій, відсутність оприлюднення інформації та відсутність консультацій, негативний вплив на дорожню інфраструктуру, екологічні впливи на

природні парки і прилеглі території. У березні 2014 року CAO визнав скаргу такою, що підлягає розгляду.

v. Згодом, з 2014 по 2016 рр. за сприяння CAO відбувся позасудовий процес врегулювання спору, після чого була проведена оцінка відповідності нормативним вимогам, яка закрила питання з Галицьким національним природним парком, негативним впливом на дорожню інфраструктуру, порушенням землекористування і ухилянням від виплати компенсації, а також розв'язала загальні справи із взаємодією з зацікавленими сторонами та механізмами подання і розгляду скарг. У квітні 2018 року було оприлюднено звіт про оцінку, який підтвердив проведення розслідування, зосередженого на екологічній та соціальній діяльності IFC — зокрема, на її аналізі та нагляді за Системою екологічного та соціального управління (ESMS) клієнта та Оцінкою екологічного та соціального впливу (ESIA). До сфери аналізу входили такі аспекти, як: водозабір, перевищення потужності свиноферм, управління гноєм, а також відповідні консультаційні заходи та розкриття інформації.

vi. У липні 2025 року IFC отримала фінальний звіт CAO про розслідування дотримання нормативних вимог. У звіті було виявлено недоліки в передінвестиційній комплексній екологічній та соціальній перевірці IFC. Незважаючи на покращення наглядової діяльності після 2018 року, CAO також звернув увагу на недоліки в нагляді IFC, зокрема щодо контролю за управлінням гноєм, відходами, стічними водами, а також потенційним впливом на повітря, воду та ґрунти.

vii. IFC визнає складність реагування на кожен із встановлених фактів CAO через те, що після її участі в проєкті та виходу з акціонерів у 2021 році, минуло багато часу. Водночас IFC вважає, що комплексна перевірка, проведена у 2013 році, була проведена у повній відповідності до політик і практик, чинних на той час, і що вона належним чином взяла до уваги відповідні екологічні та соціальні ризики. Віднесення проєкту до категорії В було здійснено у відповідності до підходу IFC до проєктів у сфері тваринництва після впровадження Стандартів діяльності (СД) у 2012 році. Оцінка екологічних та соціальних аспектів включала аналіз корпоративних систем, політик, процедур та оцінок екологічно-соціального впливу, притаманного кожному окремому майданчику Axzon, і супроводжувалася виїздами на об'єкти. Аналіз ризиків охоплював питання управління гноєм, а також розробку положень ESAP з метою усунення прогалів. Системи моніторингу якості води та повітря, методи утилізації небезпечних відходів та поводження з тушами мертвих тварини (включаючи впровадження спалювальних установок, рекомендованих IFC) були оцінені як такі, що відповідали визнаним ризикам. До ESAP також були включені заходи із забезпечення

безпеки громади, включаючи планування реагування на випадок надзвичайних ситуацій.

viii. IFC визначила додаткові вимоги до корпоративної Системи екологічного та соціального управління (ESMS) компанії Axzon, що спонукало передбачити у План дій з екологічних і соціальних питань (ESAP) узгодження планів компанії на рівні країни зі Стандартами діяльності (СД) IFC. Додаткові пункти ESAP охоплювали питання стосовно працівників, запобігання забрудненню, управління людськими ресурсами, механізмами подання і розгляду скарг, управління пестицидами та добривами, готовністю до надзвичайних ситуацій і утилізації мертвих тварин. Зазначена інвестиція IFC відбулась перед введенням в дію СД 6 та відповідних рекомендацій для проектів у сфері тваринництва. Однак з 2020 року всі операції у сфері тваринництва вимагають міжнародної сертифікації, і наразі компанія Axzon має сертифікат Global G.A.P.

ix. Протягом наглядового періоду (2013–2021 рр.) IFC провела чотири особисті зустрічі з клієнтом, три з яких були зосереджені на діяльності її господарств в Україні; виїзди на об'єкти були призупинені у 2020 році через пандемію COVID-19. Після кожного візиту IFC надавала рекомендації для подальших дій, а компанія Axzon подавала Щорічні звіти з моніторингу (AMR) протягом усього наглядового періоду. IFC визнає наявність обмеженої кількості офіційної документації стосовно перевірок у 2015–2017 роках, хоча листування підтверджує постійну взаємодію з клієнтом з таких ключових питань, як доступ до інформації, участь громадськості та мінімізація запаху. CAO відзначив подальші покращення в оглядах AMR, веденні документації та загальному нагляді.

x. Axzon розробила систему управління гноєм у відповідності до Належної міжнародної галузевої практики (GIIP), а також ввела в експлуатацію і модернізувала біогазову установку, що дозволило зменшити запах та підвищити енергоефективність. Серед заходів щодо захисту ґрунтових вод були програма тестування води, при цьому державні органи з нагляду за довкіллям не фіксували жодних порушень. Щорічне тестування ґрунтів здійснювалося відповідно до данських та європейських стандартів. Якість повітря контролювалася щоквартально, а завдяки участі місцевих санітарних служб, рівні пилу та шуму контролювались на додаткових ділянках. Управління небезпечними відходами здійснювалось у відповідності до стандартів Global G.A.P., а утилізація туш згодом здійснювалася шляхом спалювання відповідно до рекомендацій IFC. Господарства в Україні дотримувалися протоколів біобезпеки та були сертифіковані за системою аналізу небезпечних факторів і контролю в критичних точках (НАССР), а також за міжнародним стандартом ISO 22000.

xi. Активно здійснювалось управління дорожнім транспортом та безпекою дорожнього руху. У співпраці з місцевими громадами Axzon впровадила політику нульової толерантності до небезпечного водіння, контролювала швидкість та дотримання маршруту транспортних засобів за допомогою GPS, а також підвищувала кваліфікацію водіїв, проводячи регулярне навчання.

xii. Поступово покращувалась і взаємодія Axzon із зацікавленими сторонами, і хоча на початку ці зусилля вважалися обмеженими, документація з оцінки впливу на довкілля (ОВД) була постійно доступна онлайн. Із початком наглядової діяльності IFC у 2014 році, завдяки виїзним візитам, семінарам та онлайн-зустрічам, покращилися процеси розвитку інституційної спроможності та комунікація з громадами.

xiii. У звіті CAO міститься одна рекомендація на рівні проєкту, і одна рекомендація системного характеру. При підготовці своєї відповіді, IFC співпрацювала з CAO, а також зі скаржниками та їх представниками з НДУ, та описала заходи, докладені для впровадження обох рекомендації CAO.

xiv. Для реалізації рекомендації на рівні проєкту IFC намагалася відновити співпрацю з компанією Axzon через нову програму Консультаційних послуг, як було запропоновано, однак компанія ввічливо відмовилась, посиляючись на достатність наявних внутрішніх практик і систем. Хоча перевірка поточного стану речей є неможливою, IFC вважає, що прогрес Axzon у сфері екологічної та соціальної політики та практик був очевидним протягом періоду інвестування IFC (2013–2021) і що компанія Axzon продовжує прогресувати у дотриманні екологічних та соціальних стандартів, про що свідчить її Звіт про екологічні, соціальні та управлінські аспекти (ESG) за 2024 рік і чинна сертифікація Global G.A.P.

xv. Нарешті, IFC виконала системну рекомендацію CAO, переглянувши і оновивши процедури екологічного та соціального огляду (ESRP) і внутрішні настанови, удосконаливши протоколи комплексної перевірки та нагляду для корпоративних кредитних інвестицій з урахуванням оцінки локальних ризиків і управління скаргами зацікавлених сторін. IFC високо цінує внесок CAO у розвиток інституційного навчання та підзвітності й підтверджує серйозність своїх намірів постійно вдосконалюватись та конструктивно співпрацювати з ним задля посилення екологічних і соціальних результатів.

I. ВСТУП

1. Цей Звіт для керівництва є відповіддю на розслідування Апарату радника з виконання статутних зобов'язань (CAO)/Омбудсмена щодо скарги, отриманої у лютому 2014 року від членів громади з Галицького та Калуського районів України: Axzon-01/Галич і Калуш. Звіт для керівництва має сім розділів: (i) Розділ I — цей Вступ; (ii) Розділ II — опис проєкту; (iii) Розділ III — стислий виклад скарги та процесу CAO; (iv) Розділ IV — відповідь керівництва IFC на висновки та рекомендації CAO за результатами розслідування; (v) Розділ V — обговорення консультаційних заходів із компанією та скаржниками; (vi) Розділ VI — роз'яснення підходу IFC до Плану дій з управління (MAP); (vii) Розділ VII — Висновки. Додаток А містить MAP у табличному форматі, а Додаток В — лист від компанії Axzon.

II. ПРОЄКТ

2. Axzon¹ - це вертикально інтегрована сільськогосподарська компанія з виробництва тваринницької продукції зі штаб-квартирою в Данії, яка здійснює діяльність у Польщі, Україні та Росії. Компанія спеціалізується на великомасштабному вирощуванні свиней, вирощуванні продуктів рослинництва, виробництві біогазу, сталому управлінні гноєм та переробці м'яса.

3. У 2013 році, Компанія Axzon експлуатувала понад тридцять свинокомплексів на північному заході Польщі та близько десяти — на заході України, а також мала забійний цех і м'ясопереробне підприємство в Польщі та менший спеціалізований забійний цех у Данії. Крім того, Axzon керувала вісьмома біогазовими установками в Польщі та однією в Україні, а також обробляла приблизно 13 000 гектарів сільськогосподарських угідь у Польщі та 10 000 гектарів в Україні. Операційна модель компанії була спрямована на створення синергії між тваринництвом, рослинництвом і виробництвом відновлюваної енергії, з особливим акцентом на сталість і підтримку місцевих громад.

4. Інвестиція Міжнародної фінансової корпорації (IFC) у 2013 році підтримала діяльність компанії в регіоні та сприяла розширенню її діяльності по всій Україні. Загальна вартість проєкту спочатку оцінювалася у 148 мільйонів євро. IFC надала

¹ Axzon змінила свою назву на Goodvalley 26 лютого 2018 року. В Україні компанія Axzon/Goodvalley здійснює діяльність через свою дочірню компанію Danosha. Оскільки у скаргі та звіті CAO використовується назва Axzon, у цьому Звіті керівництва також послідовно вживається назва Axzon.

довгостроковий кредит у розмірі 36 мільйонів євро та інвестувала 16 мільйонів євро в акціонерний капітал.

5. В Україні проєкт IFC мав на меті розширити виробничі потужності компанії Axzon шляхом створення додаткових свиногокомплексів. Повертаючи в ужиток занедбані або засолені сільськогосподарські землі, які не перебували у використанні з початку 1990-х років, Axzon планувала забезпечити сталий баланс між обсягами гною, виробленого на її свиногокомплексах, і потребами ґрунтів у поживних речовинах, підтримуючи ефективне та екологічно чисте вирощення сільськогосподарських культур.² Крім того, проєкт був спрямований на розвиток відновлюваних джерел енергії за рахунок розширення виробництва біогазу на основі переробки свинячого гною, що дає можливість зменшувати кількість відходів і сприяти реалізації ініціатив у сфері чистої енергії в Україні.

6. Цілі розвитку включали підвищення продуктивності сільського господарства, покращення врожайності сільськогосподарських культур шляхом впровадження сталих практик, а також підтримку місцевих економік через створення робочих місць і зміцнення ланцюга постачання м'ясної продукції в Польщі та Україні. Проєкт мав на меті посилити продовольчу безпеку шляхом постачання високоякісної свинини на місцеві ринки, задовольняючи зростаючий попит на багаті на білок продукти. Ці цілі узгоджувалися з прагненням Axzon до сталого розвитку та підтримки місцевих ринків.

7. Проєкт Axzon був віднесений до екологічної та соціальної категорії В, виходячи з того, що екологічні і соціальні проблеми, виявлені відповідно до Стандартів діяльності IFC (СД) 1–4, мали обмежений характер, були властивими окремим майданчикам і виглядали такими, що легко піддаються усуненню. При цьому, не було виявлено впливу, передбаченого стандартами діяльності СД 5–8. Підсумки екологічного та соціального огляду (ESRS) і План дій з екологічних та соціальних питань (ESAP) були оприлюднені у 2013 році. Нагляд IFC за екологічними та соціальними аспектами охоплював період з 2013 по 2021 роки.

8. У червні 2017 року компанія Axzon достроково погасила кредит від IFC після отримання альтернативного боргового фінансування. Інвестиція IFC в акціонерний капітал Axzon, здійснена у 2013 році, була повністю вилучена у жовтні 2021 року шляхом продажу акцій IFC чинним акціонерам.

² У 2014 році компанія Axzon отримала премію Transformational Business Award від Financial Times та IFC за досягнення її тваринницькими підприємствами в Польщі вуглецевої нейтральності шляхом застосування такої самої операційної моделі. https://aboutus.ft.com/press_release/ft-and-ifc-announce-winners-of-2014-transformational-business-awards

9. Отже, IFC більше не має фінансових вкладень у Axzon.

III. СКАРГА ДО CAO

10. У лютому 2014 року мешканці кількох сіл поблизу свиноферм Axzon в Україні (скаржники), за підтримки Національного екологічного центру України — неурядової організації (НУО)³, подали скаргу до CAO. У скарзі висловлювалися занепокоєння щодо неприємних запахів, забруднення ґрунтів і води (через використання гною в рамках проекту), неналежного використання земель і ухиляння від виплати компенсацій, відсутності розкриття інформації та консультацій, впливу на дорожню інфраструктуру, а також екологічного впливу на природні парки та інші території. У березні 2014 року CAO визнав скаргу такою, що підлягає розгляду.

11. Під час процесу оцінки з боку CAO скаржники і компанія погодилися взяти участь у добровільному процесі позасудового розв'язання спору, щоб розв'язати порушені питання. Перед підписанням медіаційної угоди представники трьох громад успішно розв'язали свої питання безпосередньо з компанією, без необхідності подальшого посередництва CAO. Решта сторін погодилися на проведення трьох окремих, паралельних медіаційних процесів: (i) спір за участі одного великого землевласника; (ii) спір за участі громади поблизу господарства у с. Лука (Калуський район); та (iii) за участі громади поблизу господарств у селах Лани і Делієво (Галицький район).

12. Спір з одним великим землевласником було врегульовано шляхом медіації у 2014 році. У червні та липні 2016 року представники громад, що брали участь у двох інших медіаційних процесах, офіційно відмовились від медіації. Відтак, у березні 2017 року CAO завершив процес розв'язання спорів. Відповідно до чинних на той час Операційних настанов CAO справа автоматично перейшла до процесу перевірки дотримання нормативних вимог з боку CAO.

13. Під час перевірки дотримання нормативних вимог CAO заклав зазначені в скарзі питання, пов'язані з Галицьким національним природним парком, впливом на дорожню інфраструктуру, використанням земель і ухилянням від виплати відповідних компенсацій, а також взаємодією із зацікавленими сторонами і механізмами розгляду скарг. Ці теми не були включені до подальшого розслідування CAO. У квітні 2018 року CAO оприлюднило свій звіт про оцінку, підтвердивши обсяг розслідування щодо екологічної та соціальної діяльності IFC стосовно: (i) аналізу і нагляду IFC за Системою

³ Як зазначено у звіті CAO, у 2017 році Національний екологічний центр України розділився на дві організації. Центр екологічних ініціатив (Екодія) продовжив підтримувати скаржників і є тією громадською організацією, на яку посилаються в Розділі V щодо консультацій.

екологічного та соціального управління (ESMS) клієнта, зокрема заходи, що забезпечують наявність процедур для тестування та зменшення впливу забруднюючих речовин на довкілля; та (ii) перегляду з боку IFC документації, пов'язаної з Оцінкою екологічного та соціального впливу (ESIA), в тому числі щодо водозабору, перевищення потужності свиноферм і системи управління гноєм, а також відповідних консультацій та розкриття інформації, залежно від обставин.

14. У липні 2025 року IFC отримала остаточний звіт CAO за результатами розслідування на дотримання нормативних вимог. CAO виявив недоліки в передінвестиційній екологічній та соціальній комплексній перевірці IFC. Водночас, визнаючи покращення у наглядовій діяльності IFC після 2018 року, CAO також звернув увагу на недоліки в наглядовій діяльності IFC, зокрема щодо управління гноєм, відходами, стічними водами та потенційного негативного впливу на повітря, воду і ґрунти. CAO надав одну рекомендацію на рівні проєкту та одну — на системному рівні.

IV. ВІДПОВІДЬ КЕРІВНИЦТВА

15. IFC дякує CAO за цей звіт та за можливість надати відповідь на викладені у ньому встановлені факти й рекомендації. Водночас IFC визнає, що під час підготовки цієї відповіді вона зіштовхнулась з певним обмеженнями. За 11 років, що минули з моменту подання первинної скарги, у складі проєктної команди IFC відбулись вагомі зміни, відносини з клієнтом офіційно завершилися, а сам проєкт IFC заклався після того, як організація вийшла зі складу акціонерів компанії у 2021 році. З огляду на перешкоди у зв'язку з втратою цінної інституційної пам'яті та обмеженнями щодо доступу до архівних документів, відповідь IFC на звіт CAO базується на наявній письмовій інформації щодо її участі та результатів як на етапі комплексної перевірки, так і на етапі нагляду за інвестицією в Axzon — до моменту виходу IFC з компанії.

Комплексна перевірка

CAO встановив, що, всупереч вимогам пункту 26 Політики сталого розвитку, передінвестиційний аналіз IFC був неспівмірний з характером та масштабами господарської діяльності, а також з рівнем екологічних і соціальних ризиків.

CAO встановив, що, всупереч пункту 22 Політики сталого розвитку, під час комплексної перевірки IFC не переконалась в тому, що клієнт зможе виконати вимоги Стандартів діяльності у розумний строк.

CAO встановив, що, всупереч пунктам 27 і 28 Політики сталого розвитку, IFC не переконалась, що екологічні та соціальні ризики й впливи від діяльності в Україні були належним чином ідентифіковані за

допомогою аналізу оцінки впливу на довкілля (ОВД) та що вони були взяті до уваги в системі екологічного та соціального управління (ESMS) клієнта.

САО визнав IFC такою, що не дотрималася вимог пункту 31(a)ві Політики про доступу до інформації, згідно з якими у Підсумок екологічно-соціального огляду (ESRS) мають бути включені електронні копії або вебпосилання на «всі відповідні» Оцінки екологічного і соціального впливу (ESIA), підготовлені клієнтом або від його імені.

Комплексна перевірка IFC

16. IFC вважає, що комплексна перевірка, проведена на Axzon у 2013 році, відповідала політикам і практикам, чинним на той час, і взяла до уваги відповідні екологічні та соціальні ризики. Присвоєння проекту категорії В відображало підхід IFC до проектів у сфері тваринництва після впровадження СД IFC у 2012 році.

17. Оцінка екологічних і соціальних аспектів включала аналіз корпоративних систем управління Axzon та огляд функціонування місцевих підприємств. Команда IFC з екологічних і соціальних питань відвідала штаб-квартиру Axzon, а також окремі об'єкти в Польщі та Україні. Для оцінки потенційних ризиків і впливів в Україні команда IFC відвідала свинокомплекси (зокрема в селах Лани та Делієво), біогазову установку та забійний цех. Підсумок екологічно-соціального огляду (ESRS) відобразив ключові висновки IFC і визначив, що цей проект підпадає під дію стандартів діяльності (СД) з 1 по 4.

18. На момент оцінки екологічних і соціальних аспектів з боку IFC, підприємства в селах Лани та Лука вже були діючими об'єктами («brownfield»), тоді як у Делієво об'єкт здебільшого був ще непобудований («greenfield»). Політика IFC вимагала проведення Оцінки екологічного і соціального впливу (ESIA) у відповідності до СД для господарства типу «greenfield», а для об'єктів типу «brownfield» були проведені місцеві дослідження з оцінки впливу на довкілля (ОВД).

19. Під час оцінки, на основі інформації, отриманої під час відвідування об'єктів та з матеріалів ОВД, наданих господарствами, було проведено аналіз ризиків і впливів, пов'язаних із забрудненням. Особливе занепокоєння викликало поводження з гноєм, тому було здійснено аналіз наявних систем, зокрема плану управління гноєм у межах проекту, з метою мінімізації ризиків забруднення ґрунту, води та повітря. Для усунення недоліків були визначені відповідні заходи в рамках Плану дій з екологічних і соціальних питань (ESAP).

20. IFC ознайомилась із системами моніторингу якості води та повітря компанії, а також методами управління і утилізації небезпечних відходів, які були визнані

достатніми з огляду на оцінені ризики. IFC визначила потребу в удосконаленні методів утилізації трупів тварин, зокрема рекомендувала встановити спалювачі в межах господарств. Згодом ці заходи були реалізовані компанією Axzon.

21. IFC також оцінила пов'язані ризики для здоров'я та безпеки місцевих громад. Системи управління гноєм, спрямовані на мінімізацію запахів, а також заходи біобезпеки на свинокомплексах зменшували ризик поширення захворювань серед місцевих жителів. Для підвищення рівня безпеки громади були розроблені заходи в межах Плану дій з екологічних і соціальних питань (ESAP), зокрема плани реагування на надзвичайні ситуації.

Система екологічного та соціального управління (ESMS) та План дій з екологічних і соціальних питань (ESAP)

22. IFC виявила недоліки в загально корпоративній Системі екологічного та соціального управління (ESMS) клієнта та розробила заходи для Плану дій з екологічних і соціальних питань (ESAP) для їх усунення. Ці заходи вимагали від Axzon узгодити свої плани, політики та процедури на рівні країни зі Стандартами діяльності IFC для забезпечення системності в межах усієї компанії.

23. IFC також зафіксувала безсистемність у визначенні ролей і обов'язків фахівців з питань довкілля, техніки безпеки та охорони праці (ТБ і ОП) на рівні країни. Щоб виправити таку безсистемність та запровадити єдиний підхід на всіх підприємствах Axzon, IFC запропонувала чітко сформулювати ці ролі шляхом розробки посадових інструкцій (ПІ) на корпоративному рівні. IFC визнає, що заходи ESAP, пов'язані з посадовими інструкціями, могли б містити більш детальне та чітке посилення на вимоги щодо дотримання стандартів діяльності (СД).

24. До плану ESAP також увійшли додаткові заходи, пов'язані з працівниками та запобіганням і зменшенням забруднення, і які торкалися політики у сфері управління персоналом, механізмів розгляду скарг від зацікавлених сторін, використання пестицидів і добрив, застосування медичних препаратів, поводження з гноєм і відходами та їх утилізацію, збалансованого використання добрив, готовності до надзвичайних ситуацій і реагування на них, а також поводження з трупами тварин та їх утилізації.

25. Ця інвестиція 2013 року передувала стандартному застосуванню Стандарту діяльності 6 та прийнятої внаслідок настанови щодо проектів у сфері тваринництва в IFC. Починаючи з лютого 2020 року, всі підприємства у сфері тваринництва повинні

мати сертифікацію або верифікацію за стандартами Global G.A.P. для тваринництва або Global Smart Livestock Practices (Глобальні розумні практики у тваринництві).

Розкриття інформації та взаємодія з зацікавленими сторонами

26. IFC зауважила, що Axzon розміщував документи, що підлягали оприлюдненню, онлайн, відповідно до вимог національного законодавства щодо розкриття інформації, чинних на той час. IFC також надала компанії рекомендації щодо вдосконалення практик розкриття інформації, зокрема щодо розміщення документів на інформаційних стендах у господарствах. У 2013 р. українське законодавство було оновлено з метою подальшого посилення процесів публічного розкриття інформації.⁴

27. Станом на 2025 р. IFC не може з упевненістю підтвердити, що у 2013 році на зовнішньому порталі IFC були розміщені документи в рамках обов'язкового розкриття інформації. Відтоді портал розкриття інформації зазнав кількох суттєвих оновлень, і доступ до частини даних, які були розміщені на сайті понад десять років тому, наразі відновити неможливо. Ця ситуація демонструє складність реагування на справу САО, коли пройшло досить багато часу, особливо в умовах змін у практиках розкриття інформації та технологічних оновлень, що відбулися протягом останнього десятиліття.

Нагляд

САО встановив, що [...] IFC не змогла з достатньою впевненістю оцінити, чи відповідає проєкт застосовним вимогам Стандарту діяльності I, зокрема — чи заходи та дії, визначені в програмі управління клієнта, були «співмірними з ризиками та впливами проєкту» (СД1, пункт 15). Відтак САО дійшов висновку, що нагляд IFC не відповідав її обов'язку забезпечити через моніторинг і нагляд, щоб фінансована господарська діяльність реалізовувалась відповідно до вимог СД (Політика сталого розвитку, пункт 7).

САО встановив, що протягом перших п'яти років інвестування (2013–2018) IFC не дотримувалася вимоги Політики сталого розвитку щодо регулярного, належного та ефективного нагляду (пункт 45).

САО встановив, що нагляд IFC за методами управління ґноєм і стічними водами клієнта, а також за потенційними впливами на повітря, воду та ґрунт на трьох відповідних свинофермах не забезпечував впевненості в тому, що діяльність клієнта здійснюється відповідно до Стандартів діяльності СД3, СД4, [Належної міжнародної галузевої практики (GHP)] та його обов'язку, передбаченого Оглядом стандартів діяльності (пункт 5), дотримуватись чинного національного законодавства.

⁴ У 2013 році Україна посилила законодавство у сфері прозорості, розширивши доступ до публічної інформації, спростивши процедури, запровадивши обов'язкове проактивне розкриття даних та узгодивши свої стандарти з міжнародними угодами, такими як Орхуська конвенція та вимоги Європейського Союзу.

28. Під час фази нагляду за проектом Axzon було проведено чотири особисті зустрічі з клієнтом, три з яких були зосереджені на діяльності підприємств в Україні. IFC здійснила виїзні інспекції свиногокомплексів в Україні у 2015, 2018 (зокрема господарств у селах Лука, Лани та Делієво) та 2019 роках. Після кожного візиту IFC надавала клієнту рекомендації щодо подальших дій. У 2020 році візити були призупинені через пандемію COVID-19. У 2021 році IFC завершила свою участь у проекті Axzon з огляду на фінансові міркування та попередньо узгоджені договірні зобов'язання, офіційно припинивши наглядову діяльність.

29. Окрім виїздів на підприємства, нагляд IFC також передбачав перегляд документації та листування з клієнтом. IFC запитувала додаткові документи та оновлення щодо дозволів, планів, результатів аналізів, даних про роботу господарств і журналів скарг, які компанія надавала. Більш детальна інформація щодо питань, порушених у скаргах і розглянутих на етапі нагляду IFC, наведена в наступних розділах.

Звіти з моніторингу

30. У період з 2015 по 2020 роки IFC отримувала Щорічні звіти з моніторингу (AMR) від компанії Axzon. IFC визнає, що в перші роки (2015–2017) кількість формальної документації, яка б фіксувала процес перегляду звітів IFC була невелика, хоча листування з клієнтом свідчить про постійну взаємодію щодо питань доступу до інформації, участі громадськості у виборі земельних ділянок і проблем, пов'язаних із запахом. Відсутність повних записів ускладнює можливість повноцінного відстеження процесу нагляду IFC протягом того періоду.

31. IFC вдячна CAO за визнання того, що якість оглядів AMR і супровідної документації з боку IFC згодом покращилася, як і методи нагляду, включаючи своєчасний аналіз і надання зворотного зв'язку клієнту. Після перегляду AMR за 2018, 2019 і 2020 роки IFC здійснила подальші дії щодо низки питань, пов'язаних із дотриманням екологічних і соціальних вимог та управлінськими практиками, зокрема щодо скарг від громад. Наприклад, у 2018 році IFC запитала доступ до звітів ОВД і конкретних планів Axzon, поцікавилася консультаціями з громадою та запитала інформацію про зони, вразливі до забруднення нітратами, поблизу свиногокомплексів. Клієнт надав додаткову інформацію з усіх питань, включаючи відповіді, надані державним інспекторам під час оглядів ОВД, та заходи щодо усунення порушень. Крім того, під час аналізу пізніших AMR IFC виявила наявність поточних скарг від громад, запропонувала додаткове навчання персоналу для ефективного реагування на такі скарги та зниження ризиків виникнення проблем у майбутньому, а також підвищила спроможність клієнта залучати зацікавлені сторони, як описано нижче.

Спроможність клієнта

32. Структура компанії включала відділ з управління екологічними та соціальними ризиками, безпосередньо підзвітний Генеральному директору, при чому моніторинг відповідності національному законодавству та міжнародним стандартам провадили команди професійних спеціалістів. П'ятеро фахівців компанії із соціальних аспектів відповідали за взаємодію із зацікавленими сторонами, а менеджер із захисту довкілля координував роботу спеціалістів на кожному свинокомплексі. Менеджер з охорони праці і техніки безпеки (ОП і ТБ) щоквартально звітував перед комітетом з охорони праці, який здійснював нагляд за персоналом ОП і ТБ на кожному об'єкті під контролем вищого керівництва. Також були призначені окремі менеджери з питань безпеки життя, пожежної безпеки та охорони. У всіх підрозділах діяла добре структурована програма навчання.

33. Починаючи з 2018 року, компанія отримала сертифікацію Global G.A.P. для свинарських і рослинницьких господарств в Україні, що засвідчило дотримання компанією високих виробничих та екологічних стандартів відповідальних методів ведення сільського господарства.

Поводження з гноєм і стічними водами, і забруднення

34. Наявні записи про нагляд свідчать про те, що IFC регулярно взаємодіяла з клієнтом, допомагаючи розв'язати питання поведження з гноєм та потенційного впливу на повітря, воду і ґрунти. На ранньому етапі інвестування компанія Axzon вдосконалила процедури поведження з гноєм, зокрема запровадила систему управління гноєм, узгоджену з Керівними принципами IFC щодо довкілля, здоров'я та безпеки, а також використовувала сільськогосподарську техніку для мінімізації запаху та зменшення незручностей для громади.

35. Система управління рідким гноєм, запроваджена в компанії, складалась з лагун для зберігання з подвійною мембраною та датчиками витoku, процесів раціонального внесення гноївки на поля та виробництва біопалива. Персонал регулярно перевіряв стан трубопроводів для гноївки, крім того, існували чітко визначені порядки дій на випадок витоків або аварій. Гноївка транспортувалася підземним трубопроводом до центральних точок на полях і вносилася крапельним або підземним способом, щоб обмежити запах і вплив на довкілля. Внесення здійснювалося двічі на рік (навесні та пізньої осені), уникаючи зимового періоду та заборонених днів, встановлених разом з місцевими радами; громади отримували попередження за три-сім днів до

запланованого внесення гноївки. Запах контролювався місцевими санітарними службами, мешканці мали можливість звертатися до незалежних лабораторій або повідомляти про свої занепокоєння через гарячу лінію компанії. Сучасні технології використовувалися для розсіювання запаху не пізніше ніж через три дні після внесення гноївки.

36. У 2018 році Axzon запровадила план дій зі зменшення неприємного запаху, включаючи біогазову установку, яка зменшувала запах та підвищувала енергоефективність шляхом перетворення гною на газ для використання на господарстві та продажу надлишку в електромережу. IFC вважає, що компанія впровадила практики, узгоджені з Належною міжнародною галузевою практикою (GIIP) щодо належного управління гноєм, з метою зменшення та усунення неприємного запаху, надаючи зацікавленим сторонам можливість висловлювати занепокоєння щодо ефективності цих практик.

37. Для захисту ґрунтових вод компанія запровадила програму управління забрудненням ґрунтових вод, яка доповнювала систему управління гноєм. Це включало програму тестування води в будівлях свиноферм, у колодязях, річках/струмках, лагунах і селах поблизу свердловин, результати якої переглядали екологи. Міністерство екології не виявило порушень під час щомісячного відбору проб води у свердловинах поблизу сховищ гною. Станом на 2018 рік усі свиноферми мали очисні споруди для стічних вод, що відповідали стандартам Global G.A.P. Програми управління гноєм і забрудненням ґрунтових вод допомагали клієнту дотримуватися місцевих нормативних вимог.

38. Аналізи ґрунту на наявність хімічних залишків до і після внесення гноївки проводились щорічно, відповідно до данських та європейських стандартів щодо вмісту азоту. Зразки гною аналізувалися двічі на рік місцевим центром, а незалежна лабораторія також здійснювала моніторинг стану ґрунту. Усі випадки невідповідності розв'язувалися шляхом коригувальних дій, таких як налаштування системи стічних вод або модернізація каналізаційної мережі.

39. Якість повітря контролювалася щоквартально в межах санітарно-захисних зон навколо свиноферм, причому з роками зростала кількість контрольованих джерел викидів. У 2015 році за підтримки місцевої санітарної служби компанія розширила аналіз рівнів пилу і шуму на санітарно-захисні зони та житлові райони.

40. Щодо поводження з відходами, небезпечні відходи класифікувалися та збиралися сертифікованими компаніями, а застарілі хімічні речовини поверталися сертифікованим компаніям для утилізації відповідно до стандартів Global G.A.P. Axzon також запровадила інсинератори для спалювання трупів тварин згідно з

рекомендацією IFC, наданою під час оцінки проекту, але лише після підготовки місцевої оцінки впливу на довкілля (ОВД) і громадських слухань у місцевих селах. Об'єкти компанії відповідали стандартам Global G.A.P. щодо гігієнічних, відстежуваних і безпечних процедур утилізації трупів тварин з метою зниження ризиків поширення хвороб та впливу на довкілля. Виробничі об'єкти компанії в Україні здійснювали господарську діяльність відповідно до протоколу біобезпеки та були сертифіковані за системою аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) та стандартом Міжнародної організації зі стандартизації (ISO) 220001. Заходи, вжиті протягом років участі IFC у проекті, свідчать про поступову еволюцію практик Axzon у сфері управління відходами з метою мінімізації впливу та зниження ризиків передачі хвороб, що підтверджується отриманими сертифікатами.

Управління дорожнім рухом

41. IFC співпрацювала з Axzon щодо управління дорожнім транспортом та безпекою дорожнього руху. Компанія взаємодіяла з місцевими громадами для розв'язання проблем із дорожнім рухом, запровадила політику нульової толерантності до небезпечного водіння та регулярно проводила тренінги з безпеки дорожнього руху для працівників. Транспортні засоби були оснащені системами моніторингу на основі GPS для контролю швидкості і дотримання маршрутів, а мешканців сіл інформували про номери гарячої лінії для повідомлення про порушення. IFC вважає, що компанією були запроваджені ефективні заходи з управління транспортом і дорожнім рухом. Крім того, Соціальний фонд Axzon підтримував проекти з ремонту доріг відповідно до пріоритетів громад і підтримував спільні проекти з місцевою владою, заохочуючи інші компанії долучатися до подібних ініціатив.

Взаємодія із зацікавленими сторонами

42. Починаючи з 2014 року, IFC звітувала про покращення в діяльності Axzon стосовно взаємодії із зацікавленими сторонами, оскільки у період до співпраці з IFC компанія не мала відповідної офіційної політики. Ці зміни стосувались публічного обговорення заявок до Соціального фонду, проведення сільських публічних заходів та реалізації спільних проектів. Axzon також визнала, що процес медіації CAO сприяв покращенню доступності та функціонування Соціального фонду, вдосконалив структуру програми взаємодії та способи комунікації із зацікавленими сторонами.

43. У лютому 2019 року IFC провела семінар для своїх українських клієнтів, включаючи Axzon, з акцентом на управління стічними водами, викидами в атмосферу, а також охорону праці, здоров'я та безпеку громади, взаємодію із зацікавленими сторонами і громадські консультації. Клієнти з галузі агробізнесу, зокрема Axzon,

визнали взаємодію із зацікавленими сторонами серйозним викликом і звернулись до IFC із проханням провести додаткове навчання. У листопаді 2019 року IFC організувала наступний семінар, на якому Axzon поділилася тим, як змінилась її взаємодія із зацікавленими сторонами, зокрема як покращилось виявлення зацікавлених сторін і реагування на їх скарги, участь громади в ухваленні рішень та призначення у селах контактних осіб для підтримання зв'язку з компанією.

44. У період з листопада 2019 по березень 2020 р. IFC переглянула дві версії Плану взаємодії із зацікавленими сторонами Axzon і надала рекомендації щодо їхнього подальшого вдосконалення. Зворотний зв'язок IFC був зосереджений на заходах, розроблених спеціально для конкретних локацій, наданні контактної інформації, а також вказував на необхідність подальшого відпрацювання механізмів визначення зацікавлених сторін і аналізу впливів, із запитом на продовження роботи в цих напрямках.

45. Хоча на початку взаємодія із зацікавленими сторонами компанії Axzon відбувалась в обмеженому обсязі, громади завжди мали доступ до інформації з оцінки впливу на довкілля (ОВД) на вебсайті Axzon. Після того як IFC розпочала нагляд за проектом у 2014 році, методи компанії щодо взаємодії із зацікавленими сторонами неухильно покращувалися завдяки постійному контролю, в тому числі виїздам на об'єкти, семінарам та регулярній онлайн-комунікації, що сприяло розвитку інституційного потенціалу Axzon і покращенню її взаємодії з громадами. Ці покращення дозволили розв'язати проблеми, пов'язані з попередніми методами, знизити ризик шкоди та забезпечити кращі результати у сфері залучення зацікавлених сторін з часом.

Відповідь IFC на рекомендації CAO

46. Звіт CAO містив одну рекомендацію на рівні проекту та одну системну рекомендацію. IFC ретельно оцінила обидві рекомендації та обговорила їх із CAO. Узагальнена відповідь IFC подана в Плані дій з управління (MAP), наведеному в Додатку А.

Рекомендація на рівні проекту

IFC варто розглянути можливість звернутися до свого колишнього клієнта, потенційно разом із залученням Консультаційних послуг IFC, з метою спільного врегулювання недоліків, виявлених у цьому розслідуванні, стосовно питань, порушених громадами у скарзі.

47. Попри те, що починаючи з 2021 року, спілкування з Axzon (яка нині працює під назвою Goodvalley), майже не відбувалось, IFC звернулася до свого колишнього

клієнта в процесі підготовки відповіді на висновки та рекомендації CAO, надіславши їй звіт CAO і запросивши відгук.

48. Відповідно до рекомендації CAO, IFC дослідила можливість поновлення співпраці з Goodvalley, зокрема запропонувала Консультаційні послуги для розв'язання питань, порушених у скарзі. Компанія офіційно відповіла, що, враховуючи досягнутий прогрес і системи, які наразі функціонують у ній, вона не вважає подальшу допомогу з боку IFC необхідною та шанобливо відхилила запропоновану рекомендацію CAO.

Рекомендація системного рівня

Розробити методичні рекомендації для співробітників IFC (наприклад, у формі інструктивного листа або еквівалентного документа) щодо належної перевірки та нагляду для корпоративних кредитних інвестицій як доповнення до ESRP, щоб забезпечити:

***a.** належну оцінку та моніторинг місцевих ризиків і впливів на рівні об'єкта шляхом аналізу відповідних екологічних даних і параметрів. Для цього може потребуватися перегляд інструктивних листів щодо того, як прописувати юридичні угоди, готувати шаблони щорічної звітності та пункти ESAP.*

***b.** своєчасне врахування з боку IFC занепокоєнь місцевих членів громади, що виникають протягом життєвого циклу інвестиції, в рамках наглядової діяльності IFC щодо проєкту, а також підтримку своєчасного розв'язання таких питань*

49. IFC прагне до постійного навчання та вдосконалення управління екологічними та соціальними ризиками і вітає внесок CAO у розвиток інституційного навчання та ефективності. Беручи до уваги уроки, отримані з розслідувань CAO та інших незалежних оглядів, а також спираючись на досвід реалізації проєктів, IFC протягом років після отримання скарги CAO щодо Axzon запровадила важливі покращення у своїх практиках оцінки та нагляду, а також у відповідних настановчих документах, зокрема в останньому оновленні (січень 2025 року) Процедур екологічного та соціального огляду IFC (ESRP).

50. Відповідно до системної рекомендації CAO у справі Axzon, настанова IFC для співробітників тепер більш конкретно стосується комплексної екологічно-соціальної перевірки та нагляду для проєктів корпоративного фінансування, включаючи оцінку та управління місцевими впливами і ризиками, а також управління скаргами на рівні проєкту. Нещодавно IFC переглянула та вдосконалила інструктивні листи ESRP, які допомагають спеціалістам IFC з екологічно-соціальних питань ефективно впроваджувати процедури, у які увійшли конкретні рекомендації щодо оцінки та управління екологічними та соціальними впливами, властивими окремим об'єктам у рамках корпоративних кредитних інвестицій, а також щодо більш системного реагування на занепокоєння громад під час належної перевірки та нагляду за проєктами. Ці документи регулярно оновлюються, щоб відобразити нові екологічно-

соціальні практики. У межах останнього оновлення IFC також переглянула та оновила шаблони AMR і анкети з екологічно-соціальних питань, врахувавши при цьому ті самі рекомендації, що були підготовлені у відповідь на рекомендацію CAO.

V. КОНСУЛЬТАЦІЇ ЗІ СКАРЖНИКАМИ ТА КОМПАНІЄЮ

51. Політика CAO передбачає, що IFC повинна консультиватися зі скаржниками та клієнтом під час підготовки Плану дій з управління (МАР). У цьому розділі описуються зусилля IFC щодо проведення консультацій зі скаржниками та компанією Axzon, а також взаємодія з CAO у процесі розробки МАР.

Консультації зі скаржниками

52. Після отримання звіту CAO за результатами розслідування та контактної інформації скаржників IFC звернулася до НУО, які підтримують скаржників, щоб розпочати взаємодію та поділитися з ними контекстною інформацією. IFC уточнила, що Axzon більше не є клієнтом IFC і що IFC наразі не бере участі в реалізації проекту. Оскільки поточна компанія (Goodvalley) відхилила пропозицію IFC щодо консультаційних послуг, додаткові заходи на рівні проекту не передбачаються. IFC висловила готовність до обміну думками щодо отриманих уроків і запросила НУО поділитися додатковими міркуваннями у зручний для них час, зокрема після завершення цієї справи.

53. Враховуючи тривалі партнерські відносини НУО зі скаржниками протягом усього процесу розгляду скарги з боку CAO, було погоджено, що НУО повідомлять місцевим громадам про ці зміни і сповістять IFC, якщо скаржники виявлять бажання взяти безпосередню участь у підготовці Плану дій з управління (МАР), відповідно до Політики CAO. У листі до керівництва IFC представники НУО підтвердили зацікавленість скаржників у проведенні віртуальної консультації в рамках підготовки МАР і надали додаткові пропозиції, пов'язані з Рамковою програмою сталого розвитку IFC, а також запропонували, що IFC та Групі Світового банку слід розглянути можливість реалізації програм співпраці з українськими державними та приватними структурами.

54. IFC підтвердила свою прихильність до відкритого та шанобливого діалогу під час підготовки МАР і організувала наступну зустріч із професійним синхронним перекладом, яка об'єднала представників IFC зі скаржниками з громад, розташованих поблизу свиноферм компанії, та їхніми представниками з НУО. IFC високо оцінила можливість почути скаржників безпосередньо, розповісти про свої наглядові заходи до моменту виходу з проекту у 2021 році та окреслити останні кроки, здійснені у відповідь на рекомендації CAO на рівні проекту та системні рекомендації.

IFC наголосила на своїй готовності продовжувати дослухатися до громад та їх представників та взаємодіяти з ними.

55. Представники громад висловили розчарування тривалістю процесу та обмеженими результатами, отриманими станом на сьогодні. Вони визнали зусилля IFC щодо діалогу, водночас висловивши незадоволення відсутністю заходів на рівні проекту, та зазначили, що розуміють, що вихід IFC з компанії негативно впливає на можливість включення дій колишнього клієнта до плану MAP. IFC визнала ці занепокоєння та висловила готовність продовжити взаємодію щодо ширших тем, порушених НУО — зокрема елементів екологічно-соціальних політик IFC та діяльності Групи Світового банку в Україні — які виходять за межі процесу MAP, пов'язаного з Axzon.

Консультації з колишнім клієнтом

56. Попри відсутність взаємодії між IFC та Axzon з 2021 року, команда IFC звернулася до нинішньої компанії в рамках зусиль щодо підготовки відповіді на звіт CAO за результатами розслідування.

57. У своєму листі до IFC (див. Додаток Б) компанія зазначила труднощі в оцінці недоглядів з боку IFC та Axzon, у зв'язку зі скаргами, які були подані понад десять років тому. Вона уточнила свою позицію щодо звинувачень у веденні бізнесу компанією Axzon, яка з 2018 року працює під назвою Goodvalley.

58. Компанія наголосила на дотриманні як місцевих, так і міжнародних норм щодо управління гноєм та стандартів у галузі свинарства. Вона заявила, що регулярно вимірює та звітує про рівень забруднення повітря та морфологічний склад гною, здійснює внесення гноївки через підземні труби та експлуатує крематорії на трьох свинофермах у межах законодавчо встановлених 500-метрових санітарних зон для утилізації тваринних решток. Стічні води очищуються та регулярно аналізуються на відповідність законодавчим вимогам. Окрім дотримання цих операційних стандартів, Goodvalley запровадила механізми подання і розгляду скарг, включаючи публічну платформу для «інформаторів», для забезпечення прозорості.

59. З огляду на досягнутий прогрес і запровадження і функціонування відповідних систем, керівництво Goodvalley не вважає подальшу допомогу з боку Консультаційних послуг IFC необхідною, тому відхилило запропоновану рекомендацію CAO.

Взаємодія з CAO

60. IFC активно співпрацювала з CAO протягом усього процесу підготовки Плану дій з управління (MAP). IFC інформувала CAO про свої зусилля та обґрунтовувала запропоновані заходи, а також надала письмовий проєкт MAP ще до початку офіційної взаємодії з CAO. CAO висловила вдячність за те, що IFC врахувала її рекомендації, зокрема за спробу IFC звернутися до поточної компанії, незважаючи на відсутність формальних клієнтських відносин. CAO також підтримала пропозицію IFC щодо оновлення відповідних внутрішніх методичних рекомендацій та інструктивних листів. IFC контактувала з CAO для кращого розуміння та реалізації цієї системної рекомендації, а також надала CAO оновлені інструктивні листи перш ніж доопрацювати остаточну версію MAP. CAO визнала, що ці оновлення великою мірою враховують її попередні коментарі та пропозиції, запроваджуючи чіткіші критерії для спеціалістів IFC з екологічно-соціальних питань, які б допомогли їм сфокусуватися на оцінці конкретних активів під час комплексної перевірки та нагляду, роблячи акцент на рівень ризику окремих об'єктів, і реалізації Плану дій з екологічних і соціальних питань (ESAP), враховуючи при цьому занепокоєння громад і надаючи рекомендації щодо форматів AMR. IFC високо цінує конструктивну та партнерську взаємодію з CAO над запропонованими пунктами до MAP і роботою над висновками з минулих проєктів, з метою спільного посилення практик і результатів IFC в екологічно-соціальній сфері.

VI. ПЛАН ДІЙ З УПРАВЛІННЯ (MAP)

61. IFC виконала рекомендацію CAO на рівні проєкту. Команда IFC звернулася до колишнього клієнта та запропонувала Консультаційні послуги. Нинішня компанія переглянула звіт CAO і надала IFC офіційну відповідь, яка включала рішення керівництва відмовитися від поновлення співпраці з IFC з цих питань.

62. IFC також впровадила системну рекомендацію CAO. Під час оновлення Процедури екологічного та соціального огляду (ESRP) та супровідних настанов IFC врахувала питання, порушені в рекомендації CAO, стосовно комплексної перевірки та нагляду для корпоративних кредитних інвестицій, включаючи оцінку місцевих ризиків і впливів, а також розгляд скарг, поданих через запроваджені проєктом механізми розгляду скарг.

62. План дій з управління (MAP), представлений у Додатку А, відображає описані вище заходи та обмеження.

VII. ВИСНОВКИ

64. IFC вдячна за цю можливість надати відповідь на звіт CAO за результатами розслідування, поділитися своїм баченням щодо проекту Axzon та проаналізувати здобутий досвід для вдосконалення власних методів управління екологічними та соціальними ризиками. IFC також визнає труднощі, пов'язані з аналізом документації щодо діяльності, що відбувалася протягом тривалого періоду в минулому. Недоліки у офіційній документації та записах про моніторинг на ранніх етапах нагляду ускладнили відтворення детального хронологічного опису вжитих заходів. Хоча додаткове листування та нотатки свідчать про постійну взаємодію з компанією, офіційно оформлені записи були недостатньо ґрунтовними. Відтоді IFC впровадила покращення у внутрішню документацію з екологічно-соціальних питань.

65. IFC вважає, що передінвестиційна комплексна перевірка була здійснена у повній відповідності до чинних політик та практик, що діяли на той час. IFC переглянула корпоративні політики та системи, а також велику вибірку господарських операцій клієнта. Присвоєння категорії відповідало інституційній практиці, що діяла після прийняття Стандартів діяльності (СД) у 2012 році. Перевірка виявила застосовність стандартів СД 1–4, що було типовим для проєктів у сфері тваринництва на той час. Хоча IFC здебільшого врегулювала виявлені під час перевірки прогалини завдяки заходам, включеним до Плану дій з екологічних і соціальних питань (ESAP), вона визнає, що деякі з цих заходів могли би бути сформульовані з більшою деталізацією та точністю.

66. IFC висловлює вдячність CAO за визнання покращень у моніторингу та документації IFC з 2018 року. Посилений нагляд і поглиблений зворотний зв'язок для клієнта супроводжувались суттєвими покращеннями. Протягом періоду інвестування IFC компанія досягла значного прогресу в багатьох екологічних та соціальних питаннях, які стосувались сільськогосподарських операцій, зокрема управління гноєм, контролю викидів, запобігання забрудненню, методи взаємодії із зацікавленими сторонами, а також доступності та ефективності механізмів розгляду скарг.

67. Хоча Axzon більше не є клієнтом IFC, наявна інформація свідчить про те, що компанія залишається прихильною принципам екологічного, соціального та корпоративного управління (ESG) і продовжує вдосконалювати свої практики в екологічно-соціальній сфері. Звіт компанії про ESG за 2024 рік описує, що

прихильність ESG є інтегрована в компанії на всіх рівнях — від найвищого керівництва, яке визначає загальну стратегію та напрямок відповідно до політики ESG та оцінки подвійної матеріальності, яка однозначно враховує фактичні або потенційні впливи на людей і довкілля, а також фінансову матеріальність. Прихильність компанії до високих стандартів у екологічно-соціальній сфері також підтверджується успішною сертифікацією Global G.A.P. у 2018 році, яку вона зберігає й досі.

68. IFC визнає виклики, які поставали перед громадами, особливо в перші роки інвестування IFC, і визнає внесок процесу CAO у висвітлення занепокоєнь громад та надання можливості провести медіаційний процес як спробу врегулювання скарг громади. Компанія також висловила вдячність за старанність і зусилля CAO під час процесу врегулювання спору.

69. Axzon достроково погасила кредит IFC у 2017 році, а IFC вийшла з капіталу Axzon у 2021 році. За період з початку інвестування IFC у 2013 році до її виходу у 2021 році компанія досягла значного прогресу в екологічно-соціальних політиках і практиках. Хоча IFC не може підтвердити поточний стан справ в компанії станом на сьогодні, вона щиро вважає, що компанія продовжує посилювати прихильність до екологічно-соціальних стандартів та дедалі більше покращує їхнє впровадження. IFC не вважає, що у зв'язку з проектом або потенційною невідповідністю IFC існує суттєвий негативний вплив, який би відповідав визначенню ШКОДИ згідно з Політикою CAO.⁵

70. За рекомендацією CAO, IFC звернулася до свого колишнього клієнта з метою вивчення можливості подальшої взаємодії, зокрема розробки та реалізації програми Консультаційних послуг. Представники компанії виклали свою позицію та відмовилися від подальшої співпраці. З огляду на цю відповідь, а також на досягнутий прогрес і поточний стан екологічних та соціальних аспектів, IFC не пропонує жодних додаткових заходів на рівні проекту в рамках Плану дій з управління (MAP).

71. На системному рівні IFC розробила настанови з тем, що відповідають системним рекомендаціям CAO, включаючи оцінку та управління місцевими впливами і ризиками, а також управління механізмом розгляду скарг на рівні проекту. Поточні політики та процедури враховують спадкові проблеми, визначені CAO в контексті його

⁵ «Будь-який суттєвий негативний екологічний або соціальний вплив на людей чи довкілля, що виникає прямо або опосередковано внаслідок Проекту або Підпроекту. Шкода може бути фактичною або такою, що з високою ймовірністю може виникнути в майбутньому». — Глосарій Політики CAO.
<https://www.cao-ombudsman.org/sites/default/files/documents/CAO%20Policy/ifc-miga-independent-accountability-mechanism-cao-policy.pdf>

розслідування, пов'язаного з належною перевіркою та наглядом за корпоративними кредитними інвестиціями.

ДОДАТОК А. ПЛАН ДІЙ З УПРАВЛІННЯ

Рекомендації та дії на рівні проєкту		
Рекомендація CAO	Діяльність IFC	Результат
Рекомендація 1: <i>IFC варто розглянути можливість звернутися до свого колишнього клієнта, потенційно разом із залученням Консультаційних послуг IFC, з метою спільного врегулювання недоліків, виявлених у цьому розслідуванні, стосовно питань, порушених громадами у скарзі.</i>	IFC звернулась до свого колишнього клієнта, щоб дослідити потенційне використання консультаційних послуг у відповідь на проблеми, озвучені громадами та встановленими в розслідуванні CAO. Компанія відмовилась від подальшої взаємодії з IFC. Жодних інших заходів рівня проєкту не пропонується.	Виконано липень 2025
Рекомендації та заходи системного рівня		
Рекомендація CAO	Діяльність IFC	Результат
Рекомендація 2: <i>Розробити методичні рекомендації для співробітників IFC (наприклад, у формі інструктивного листа або еквівалентного документа) щодо належної перевірки та нагляду за корпоративними кредитними інвестиціями як доповнення до ESRP, щоб забезпечити:</i> а. <i>Належну оцінку та моніторинг локальних ризиків і впливів на рівні об'єкта шляхом аналізу відповідних екологічних даних і параметрів. Для цього може потребуватися перегляд інструктивних листів щодо того, як прописувати юридичні угоди, готувати шаблони щорічної звітності та пункти ESAP.</i> б. <i>Розробити методичні рекомендації для співробітників IFC (наприклад, у формі інструктивного листа або еквівалентного документа) щодо належної перевірки та нагляду за корпоративними кредитними інвестиціями як доповнення до ESRP, щоб забезпечити: своєчасне врахування з боку IFC занепокоєнь місцевих членів громади, що виникають протягом життєвого циклу інвестиції, в рамках наглядової діяльності IFC щодо проєкту, а також підтримку своєчасного розв'язання таких питань</i>	IFC оновила Процедури екологічного і соціального аналізу (ESRP) та пов'язані з ними методичні рекомендації та роз'яснення, надані спеціалістам з екологічно-соціальних питань, у відповідності з рекомендаціями CAO системного рівня.	Виконано ESRP: січень 2025 Методичні рекомендації: оновлені інструктивні листи травень-серпень 2025

ДОДАТОК В. ЛИСТ AXZON (GOODVALLEY) ДО IFC

Шановні панове,

Ми отримали підготовлений вами Звіт про перевірку дотримання нормативних вимог CAO і хотіли б скористатися нагодою, щоб надати наші коментарі перед його публікацією.

По-перше, ми зазначаємо, що підготовка звіту тривала понад 10 років, у зв'язку з чим оцінити достовірно, чи мали місце будь-які порушення з боку IFC та Axzon (далі — Goodvalley, що є назвою Групи з 2018 року), є складним завданням.

По-друге, звіт є критичною оцінкою діяльності IFC, а не Goodvalley, у контексті її інвестицій у Goodvalley в Україні, які були схвалені у 2013 році та впроваджувались протягом наступних років. Однак, зважаючи на те, що у звіті неодноразово згадується нібито негативний вплив Goodvalley на людей та довкілля, і що звіт готується до публікації, ми вважаємо за необхідне уточнити нашу позицію щодо викладених у звіті звинувачень стосовно нашої ділової поведінки.

Із процесу розгляду скарги ми пам'ятаємо, що більшість питань, порушених скаржниками, були спростовані, а частина з тих, що згадуються у звіті CAO, також були спростовані в самому звіті.

У звіті CAO згадуються такі теми:

- Управління гноєм
- Транспортування та утилізація туш
- Очищення стічних вод

Щодо управління гноєм, Goodvalley дотримується всіх місцевих і національних норм, а також міжнародних належних практик свинарської галузі щодо зберігання та попередньої обробки гною, обсягу гною на гектар, методів внесення гноївки та інформування громади про час внесення. Рівень забруднення повітря та склад гною регулярно вимірюються та перевіряються відповідними органами. Гноївка перекачується на поля безпосередньо через підземні трубопроводи. Механізм подання скарг, запроваджений IFC, досі діє, крім того, на вебсайті Goodvalley додатково була створена платформа з зашифрованим доступом для «інформаторів», через яку небайдужі громадяни, включно з представниками громадськості, можуть повідомити про порушення, зловживання або незаконні дії всередині організації.

Щодо транспортування та утилізації мертвих тварин, то на відміну від ситуації у 2018 році, наразі крематорії функціонують на всіх свинокомплексах Goodvalley, за винятком двох нових свинокомплексів, придбаних наприкінці 2021 року, де ми поки що очікуємо на дозвіл на будівництво крематоріїв. Кожен із діючих крематоріїв має законну санітарну зону радіусом 500 метрів.

Щодо очищення стічних вод, виробничі стічні води Goodvalley очищуються на очисних спорудах на кожному свинокомплексі, крім того, регулярно проводиться аналіз стоків з метою перевірки граничних значень шкідливих речовин відповідно до законодавства.

З огляду на описаний прогрес і наявні системи, ми не вважаємо, що подальша допомога з боку Консультаційних послуг IFC є необхідною, і тому ввічливо відхиляємо запропоновану рекомендацію CAO.

З повагою,

Крістіан Брокоп
Генеральний директор групи, Goodvalley A/S

Відмова від відповідальності

Відповідь керівництва IFC надається у відповідь на Звіт про розслідування, підготовлений Апаратом Радника з виконання статутних зобов'язань /Омбудсмена (CAO) стосовно скарг щодо ймовірного недотримання IFC власних екологічних та соціальних політик у межах проекту, що реалізувався за підтримки фінансування або інвестицій IFC.

CAO адмініструє механізм підзвітності IFC з метою розгляду скарг від осіб, що постраждали від проєктів, які реалізуються за підтримки IFC. Як зазначено в пункті 9 Політики незалежного механізму підзвітності IFC/MIGA (CAO), CAO не уповноважений втручатися в судові справи або приймати юридично обов'язкові рішення. CAO не є судовим або правозастосовним органом, не замінює суди чи регуляторні процедури, а його аналізи, висновки та звіти не призначені для використання в судових або регуляторних процесах чи для встановлення юридичної відповідальності або провини.

Жодне положення Звіту про розслідування CAO або Відповіді керівництва IFC не: (1) створює жодних юридичних зобов'язань, (2) не підтверджує і не зрікається будь-якої юридичної позиції, (3) не встановлює юридичну відповідальність, провину або правопорушення, (4) не є визнанням або прийняттям будь-яких фактичних обставин чи доказів помилки або правопорушення, (5) і не є відмовою від будь-яких прав, привілеїв або імунітетів IFC відповідно до Статуту IFC, міжнародних конвенцій або іншого застосовного законодавства. Усі права IFC застережені.

Попри те, що було докладено розумних зусиль для забезпечення достовірності інформації, що міститься у звітах, автори звіту не дають жодних запевнень або гарантій щодо її точності чи повноти. Під час підготовки Відповіді керівництва IFC не має наміру створювати, приймати або брати на себе юридичних зобов'язань чи обов'язків, а також визнавати будь-яке порушення юридичних норм. Жодна частина Звіту про розслідування CAO або Відповіді керівництва IFC не може бути використана або згадана в будь-якому судовому, арбітражному, регуляторному чи іншому процесі без прямої письмової згоди IFC.